

2019

SANSKRIT

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Q. No. 1 carries 1 mark each	$1 \times 10 = 10$
Q. No. 2 carries 2 marks each	$2 \times 7 = 14$
Q. No. 3 carries 4 marks each	$4 \times 2 = 8$
Q. No. 4 carries 6 marks each	$6 \times 2 = 12$
Q. No. 5 carries 20 marks	20
Q. No. 6 carries 2 marks each	$2 \times 3 = 6$
Q. No. 7 carries 4 marks each	$4 \times 5 = 20$
Q. No. 8 carries 2 marks each	$2 \times 5 = 10$
	<hr/>
	Total = 100

1. Answer each of the following questions by writing only the actual correct words : 1×10=10

তলৰ প্রশ্নবোৰৰ প্ৰত্যেকটোৰ উত্তৰত কেৱল প্ৰকৃত আৰু শুদ্ধ শব্দ লিখা :

- (a) What is the another name of Bhaṭṭikāvya?
ভট্টিকাব্যৰ অন্য এটা নাম কি?
- (b) What is the name of the Canto II of the Bhaṭṭikāvya?
ভট্টিকাব্যৰ দ্বিতীয় সৰ্গটোৰ নাম কি?
- (c) How many verses are there in the Canto II of the Bhaṭṭikāvya?
ভট্টিকাব্যৰ দ্বিতীয় সৰ্গত কিমানটা শ্লোক আছে?
- (d) How many verses are there in the Satī Jaymatī kāvya?
সতী জয়মতী কাব্যত কিমানটা শ্লোক আছে?
- (e) What is the name of the other poetic composition of Bhavadev Bhāgawatī?
ভৱদেৱ ভাগৱতীৰ দ্বাৰা ৰচিত আনখন কাব্যৰচনাৰ নাম কি?
- (f) What is the term used to denote the division of the Satī Jaymatī kāvya?
'সতী জয়মতী' কাব্যৰ বিভাগবোৰ বুজাবলৈ কি পৰিভাষা ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে?
- (g) Who is the author of Caryāpada?
চৰ্যাপদৰ ৰচক কোন?

- (h) How many stages of Assamese culture are mentioned in your lesson 'অসমীয়া সংস্কৃতি:'?
'অসমীয়া সংস্কৃতি:' নামৰ তোমাৰ পাঠ্যত অসমীয়া সংস্কৃতিৰ কেইটা স্তৰ উল্লেখ কৰা হৈছে?
- (i) Write one cause of air pollution as you find in your lesson 'প্ৰদূষণ সমস্যা'.
'প্ৰদূষণ সমস্যা' নামৰ পাঠটোত তুমি পোৱা ধৰণে বায়ুপ্ৰদূষণৰ কাৰণ এটি লিখা।
- (j) Mention one remedy to prevent water pollution as you find in your lesson 'প্ৰদূষণ সমস্যা'.
'প্ৰদূষণ সমস্যা' নামৰ তোমাৰ পাঠটোত তুমি পোৱা ধৰণেৰে জল-প্ৰদূষণ নিবাৰণ কৰা এটা উপায় প্ৰদান কৰা।

Answer the following questions : (the answers must be in sentence)

2×7=14

তলৰ প্রশ্নবোৰৰ উত্তৰ কৰা : (উত্তৰবোৰ বাক্যত হ'ব লাগিব)

- (a) Quote from memory one verse from the Bhaṭṭikāvya Canto II, that does not occur in the question paper.
প্ৰশ্নকাকতত নথকা ভট্টিকাব্যৰ দ্বিতীয় সৰ্গৰ পৰা যিকোনো এটি শ্লোক মুখস্থ লিখা।
- (b) Write in short the natural beauty of the hermitage of Vasiṣṭha as you find in the Satī Jaymatī kāvya.
'সতী জয়মতী' কাব্যত পোৱা ধৰণে বশিষ্ঠৰ আশ্ৰমৰ সংক্ষিপ্ত বৰ্ণনা কৰা।
- (c) Write the name of the metre employed in the First Verse of the Satī Jaymatī kāvya. Derive লস্তু and বদন্তু.
'সতী জয়মতী' কাব্যৰ প্ৰথম শ্লোকটিত প্ৰযুক্ত হোৱা ছন্দটোৰ নাম লিখা। লস্তু আৰু বদন্তু — ব্যুৎপত্তি কৰা।

(d) 'संस्कृतित्रयस्य समन्वयेनासमीयासंस्कृतिरजायत'

— What is meant by the term संस्कृतित्रय referred here ?

ইয়াত উল্লেখ কৰা 'সংস্কৃতিত্ৰয়' শব্দটোৱে কি বুজাইছে?

(e) Write the names of *two* places where fine application of art and architecture of ancient Kāmarūpa can be seen.

প্ৰাচীন কামৰূপৰ কলা-স্থাপত্যৰ সুন্দৰ নিদৰ্শন ফুটি উঠা দুখন ঠাইৰ নাম লিখা।

(f) Mention *two* major causes of earth pollution.

ভূমি প্ৰদূষণৰ দুটা মুখ্য কাৰণ উল্লেখ কৰা।

(g) Mention *two* harmful effects of air pollution as you find in your lesson 'प्रदूषण समस्या'.

তোমাৰ পাঠ্য 'প্ৰদূষণ সমস্যা'ত পোৱা ধৰণে বায়ু প্ৰদূষণৰ দুটা ক্ষতিকৰক প্ৰভাৱ উল্লেখ কৰা।

3. Translate the following :

4×2=8

তলত দিয়াবোৰ অনুবাদ কৰা :

(a) असमीयासंस्कृतौ लोकसंस्कृतेः प्रभावः समधिकोऽस्ति। जनजातिनां संख्याधिक्यमेवात्र मुख्यं कारणम्। योगिनीतन्त्रो प्रोक्तमस्ति यत् कामरूपस्यार्थात् प्राचीनासमयस्य संस्कृतिः कैराजैति।

Or / অথবা

अस्य असमीयासंस्कृतेः परिसीम्नि स्वाभाविकतयाऽसमीयाजनानां भाषा-साहित्यं, रीतिः नीतिः, धर्मः, मानसिकोत्कर्षः, सुकुमारकला स्थापत्यं भास्कर्यं लोकविश्वासाद्योऽन्तर्भूक्त्वा सन्ति।

(b) वर्तमानकाले भारतवर्षेषु अन्यदेशेषु च विज्ञानस्य बहुधा प्रयोगो भवति। सर्वत्र कीटनाशकानां द्रव्यानाम् अधिकप्रयोगात् न केवलं शस्यान्येव दूषितानि भवन्ति अपि तु भूमिभागस्यापि महती क्षतिर्जायते।

Or / অথবা

आधुनिकयुगे नदीजलस्य प्रदूषणं प्रबलां समस्यां जनयति। न केवलं भारतवर्षे अपि तु पाश्चात्यदेशेष्वपि इयमेका अतिगभीरा समस्या। ईलण्ड देशे थेमस नद्याः जलं बहुधा प्रदूषितं भवति।

Explain *any two* of the following with reference to the context : (taking *one* from each Group) 6×2=12

প্ৰসঙ্গ সঙ্গতি দেখুৱাই তলৰ যিকোনো দুছোৱা ব্যাখ্যা কৰা : (প্ৰতিটো শাখাৰ পৰা এছোৱাকৈ)

Group-A/ক-শাখা

(a) तरङ्गसङ्गाच्चपलैः पलाशैर्ज्वालाश्रियं सातिशयं दधन्ति।
सधूमदीसाग्निरुचिनि रेजुस्ताम्रोत्पलान्याकुलषटपदानि ॥

(b) दैत्याभिभूतस्य युवामवोदं मग्नस्य दोर्भिर्भूवनस्य भारम्
हवींषि सम्प्रत्यपि रक्षतं तौ तपोधनैरित्थमभाषिषाताम् ॥

Group-B/খ-শাখা

(c) मधुरिपुरपि कृष्णो रुक्मिणीशुभहस्तम् जनपदमिममेत्य प्रेमभावाद्धार।
ललितवचनजाले विश्वकेतुरुषायाश्चकितहरिणनेत्रे केशवेशे च मुग्धः ॥

(d) चिलरय हरिलाचित् शंकरादिप्रमुख्याः शुभतनयसमुहा आविरासन् जनन्याः।
विमलसलिलधन्यो ब्रह्मपुत्रः सुपुत्रः मुनितनयप्रदत्तः शोभतेऽद्यापि भूमौ ॥

5. Answer the following questions :

তলৰ প্রশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Write how Ramachandra was received by the hermits after his arrival at the hermitage of Viśvāmitra.

বিশ্বামিত্ৰৰ আশ্রমত উপস্থিত হোৱাৰ পিছত ঋষি-মুনিসকলে ৰামক কিদৰে অভ্যর্থনা জনাইছিল, লিখা

Or / অথবা

Write in your own words the conversation between Rāma and Mārīca after Bhaṭṭikāvya, Canto II.

ভট্টিকাব্যৰ দ্বিতীয় সৰ্গ অনুসৰণ কৰি ৰাম আৰু মাৰীচৰ মাজত হোৱা কথোপকথনখিনি তোমাৰ নিজৰ ভাষাত লিখা।

(b) Describe in your own words the glory of two famous kings of ancient Kāmarūpa as you find in the Satī Jaymatī kāvya.

'সতী জয়মতী' কাব্যত পোৱা ধৰণে প্ৰাচীন কামৰূপৰ দুজন প্ৰসিদ্ধ নৃপতিৰ গৌৰৱৰ বিষয়ে তোমাৰ নিজৰ ভাষাত বৰ্ণনা কৰা।

Or / অথবা

Present in brief, the contributions of Śankardeva to the literary field of Assamese language.

অসমীয়া ভাষা-সাহিত্য জগতলৈ শঙ্কৰদেৱৰ অৱদানসমূহ চমুকৈ লিখা।

(c) Discuss about the different festivals connected with Assamese culture.

অসমীয়া সংস্কৃতিৰ লগত জড়িত উৎসৱ সমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

অসমীয়া সংস্কৃতী লোকসংস্কৃতে: ছায়াঃনপদ্নবনীয়া।

— Justify the statement of the writer.

লেখকৰ মন্তব্যটিৰ যুক্তিযুক্ততা প্ৰমাণ কৰা।

(d) What is meant by प्रदूषणम्? Write how air pollution is caused as viewed by the author of the lesson 'प्रदूषण समस्या'। 2+4=6

প্ৰদূষণ বুলিলে কি বুজায়? 'প্ৰদূষণ সমস্যা' পাঠত লেখকৰ মতে বায়ু প্ৰদূষণ কেনেকৈ ঘটে, লিখা।

6. Write notes on : (any three) 2×3=6

টোকা লিখা : (যিকোনো তিনিটা)

মঠলি গীতম্, জিকিৰ-জাৰি, চৰ্যাপদম্, ব্ৰহ্মপুত্ৰ:, বড়গীতম্, মৌখিকসাহিত্যম্।

7. Answer any five of the following : 4×5=20

তলৰ যিকোনো পাঁচোটা প্রশ্নৰ উত্তৰ কৰা :

(a) Decline any four of the following :

তলৰ যিকোনো চাৰিটাৰ শব্দৰূপ লিখা :

(i) सखि in तृतीया singular

सखि तृतीयाऱ एकवचनत

(ii) मातृ in द्वितीया plural

मातृ द्वितीयाः बहुवचनत

(iii) पथिन् in द्वितीया singular

पथिन् द्वितीयाः एकवचनत

(iv) अस्मद् in पञ्चमी singular

अस्मद् पञ्चमीः एकवचनत

(v) युष्मद् in सप्तमी plural

युष्मद् सप्तमीः बहुवचनत

(vi) भगवन् in तृतीया singular.

भगवन् तृतीयाः एकवचनत।

(b) Conjugate **any four** of the following :

तलर यिकोनो चाबिटाः धातुरूप लिखाः :

(i) √स्था in लट् third person singular.

√स्था लट् लकारः प्रथम पुरुषः एकवचनत।

(ii) √सेव् in लोट् second person singular.

√सेव् लोट् लकारः मध्यम पुरुषः एकवचनत।

(iii) √हन् in लोट् second person plural.

√हन् लोट् लकारः मध्यम पुरुषः बहुवचनत।

(iv) √दा (परस्मैपद) in लङ् first person dual.

√दा (परस्मैपद) लङ् लकारः उत्तम पुरुषः द्विवचनत।

(v) √शी in लट् third person plural.

√शी लट् लकारः प्रथम पुरुषः बहुवचनत।

(vi) √ग्रह् (परस्मैपद) in लोट् second person singular.

√ग्रह् (परस्मैपद) लोट् लकारः मध्यम पुरुषः एकवचनत।

(c) Give the resultant forms of **any four** of the following :-

तलर यिकोनो चाबिटाः निष्पन्न होरा रूप लिखाः :

√गम् + शतृ (पुं) कवचन, √दृश् + तुमुन्, √हन् + त्वाच्, प्र √विश्-ल्यप्,
√वस् + क्त्वाच्, √नी + क्तवतु (पुं) बहुवचन।

(d) Substitute single words for **any four** of the following :

तलर यिकोनो चाबिटाः एटा शब्दत प्रकाश करी :

गच्छन्तं प्रेरयति, कर्तुम् इच्छति, पुनः पुनः पश्यति, नमः करोति, पुत्र इव आचरति, सुखम् अनुभवति,
दशरथस्य अपत्यं पुमान्।

(e) Write the differences between कृत and तद्धित suffixes with examples.

कृत् आरु तद्धित प्रत्ययः माजत थका पार्थक्य उदाहरणसह बूजाई लिखा।

(f) Correct **any two** of the following :

তলৰ যিকোনো দুটা শুদ্ধকৈ লিখা :

(i) प्राते परिभ्रमणं कुरु।

(ii) मुनिः वने अधितिष्ठति।

(iii) बीजे अङ्कुरः जायते।

(iv) नमस्करोति गुरवे।

8. Translate into Sanskrit **any five** of the following :

2×5=10

তলৰ যিকোনো পাঁচোটাৰ সংস্কৃতত অনুবাদ কৰা :

(a) Kalidasa composed three dramas and two epics.

কালিদাসে তিনিখন নাটক আৰু দুখন মহাকাব্য ৰচনা কৰিছিল।

(b) Two boys are playing in the play ground.

ল'ৰা দুজনে খেল পথাৰত খেলি আছে।

(c) A learned man is respected everywhere.

বিদ্বান্ পুৰুষে সকলোতে সন্মান পায়।

(d) He went to the market to buy that book.

সি সেই কিতাপখন কিনিবলৈ বজাৰলৈ গৈছিল।

(e) The king protects all his subjects from danger.

ৰজাই তেওঁৰ সকলো প্ৰজাক বিপদৰ পৰা ৰক্ষা কৰে।

(f) The wise should sacrifice wealth even life for the sake of others.

বিজ্ঞানে ধন আনকি জীৱনো আনৰ বাবে উৎসৰ্গ কৰা উচিত।

(g) Where do you live? Why do you come here?

তুমি ক'ত থাকা? তুমি ইয়ালৈ কিয় আহিছা?

— x —